

T.C.
İZMİR
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
YEDİNCİ İDARİ DAVA DAİRESİ

ESAS NO : 2019/1311

KARAR NO : 2019/1304

İSTİNAF TALEBİNDE BULUNAN

(DAVACI) : MUSTAFA PALA
Halide Edip Adıvar Cad. No.154/B
Karabağlar / İZMİR

KARŞI TARAF (DAVALI) : İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. ASLI SETENAY ATAY EKİCİ
Cumhuriyet Bulvarı No:1 - Konak / İZMİR

MÜDAHİL (Davalı yanında) : İZMİR ŞOFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER
ESNAF ODASI
VEKİLİ : AV. FUAT ÖZCAN TOKUŞ / E-tebligat

İSTEMİN ÖZETİ : 35 T 7207 plakalı taksi ile ticari taşımacılık yapan davacı tarafından, "Taksi, Minibüs ve Otobüs Cinsi Araçlara İçişleri Bakanlığının Genelgesi Kapsamında Çeşitli Güvenlik ve İzleme Donanımları Monte Edilmesi ve Kurulması Sistemin İşletilmesi Teknik Şartnamesi"nin uygunluğuna ilişkin 08/08/2018 gün ve 2018/649 sayılı UKOME kararının iptali istemiyle açılan davada; davacının dilekçesindeki hukuka aykırılık iddialarının şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılan taksi, minibüs ve otobüs cinsi taşıtlara kayıt yapabilen dış ve iç kamera ile kayıt cihazının takılması kararına ilişkin olduğu anlaşılmakla birlikte; İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde hizmet veren taksi ve taksi dolmuşlar ile servis araçlarında, minibüslerde ve "Güzergah İzin Belgesi'ne sahip tüm araçlarda 26/10/2016 gün ve 29869 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Araçların İmal Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik'in 19 ncü maddesi kapsamında Ek XVI'da belirtilen "Özel Güvenlik Donanımlı Toplu Taşıma Araçları ile İlgili Şartlar"ın "3.2 Kamera Sistemi ile 3.3 Görüntü Kayıt Cihazlarına" ilişkin standartlar göz önünde bulundurularak, en geç 02/01/2018 tarihine kadar en az 7 gün süre ile kayıt yapabilen ön dış ve iç kamera ile kayıt cihazının takılmasına ilişkin İzmir Büyükşehir Belediyesi UKOME Genel Kurulu'nun 18/05/2017 gün ve 2017/354 sayılı kararına karşı herhangi bir dava açılmadığı, yine bu UKOME Kurul kararına dayanak olan İçişleri Bakanlığı Genelgelerinin de dava konusu edilmediği, dolayısıyla yürürlükte olan Genelge ve UKOME Genel Kurulu kararına dayanılarak çıkarılan ve 29869 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Araçların İmal Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik'in 19 ncü maddesi kapsamında Ek XVI'da belirtilen "Özel Güvenlik Donanımlı Toplu Taşıma Araçları ile İlgili Şartlar"ın "3.2 Kamera Sistemi ile 3.3 Görüntü Kayıt Cihazlarına" ilişkin standartlar çerçevesinde belirleneceği yönünde de çerçevesi çizilen, yalnızca şehir içi taşımacılık yapan taksi, minibüs ve otobüs cinsi taşıt araçlar takılacak cihazların, kayıt cihazlarının teknik özelliklerini belirleyen Teknik Şartnamenin ilgili Yönetmelik ile sınırları çizilen standartlara uygun olduğu, nitekim davacının da teknik şartnamenin, cihazların teknik özellikleri yönünden ilgili Yönetmelik düzenlemelerine aykırı olduğu yönünde bir iddiasının bulunmadığı, davacının hukuka aykırılık iddialarının tamamıyla şehiriçi taşımacılık yapan ticari araçlara kayıt cihazı

T.C.
İZMİR
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
YEDİNCİ İDARİ DAVA DAİRESİ

ESAS NO : 2019/1311

KARAR NO : 2019/1304

takılması kararına ilişkin olduğu, bu kararın ise dava konusu edilmediği, dava konusu UKOME Genel Kurul kararının ise daha evvel İçişleri Bakanlığı Genelgeleri ve bu Genelgeler kapsamında alınan UKOME Genel Kurulu kararlarının uygulanması şeklinde olduğu ve bu haliyle dava konusu işlemde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle **davanın reddine** karar veren **İzmir 5. İdare Mahkemesinin 18/07/2019 gün ve E:2018/1163, K:2019/855 sayılı** kararının; hukuka aykırı olduğu, idare mahkemesince davanın konusunun yanlış nitelendirildiği, davacı tarafından ileri sürülen temel iddianın dava konusu işlemle kişi ve hak ve hürriyetlerine yasal düzenleme bulunmaksızın müdahale edildiğine ilişkin olduğu, aynı işleme karşı açılmış olup da "iptal" kararı verilen lehe emsal yargı kararları bulunduğu ileri sürülerek kaldırılması ve dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İstinaf yoluna başvuru kararın kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı, usul ve kanuna uygun olan karara karşı yapılan istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir Bölge İdare Mahkemesi Yedinci İdari Dava Dairesi'nce işin gereği görüldü:

Dava; 35 T 7207 plakalı taksi ile ticari taşımacılık yapan davacı tarafından, "Taksi, Minibüs ve Otobüs Cinsi Araçlara İçişleri Bakanlığının Genelgesi Kapsamında Çeşitli Güvenlik ve İzleme Donanımları Monte Edilmesi ve Kurulması Sistemin İşletilmesi Teknik Şartnamesi"nin uygunluğuna ilişkin 08/08/2018 gün ve 2018/649 sayılı UKOME kararının iptali istemiyle açılmıştır.

1982 Anayasasının Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması başlıklı 13. maddesinde; "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmüne yer verilmiş, Temel Haklar ve Ödevler bölümünde düzenlenen Özel Hayatın Gizliliği başlıklı 20. maddesinde; "Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." hükmü yer almıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Emniyet Genel Müdürlüğünün 30/10/2018 gün ve 17689/9520 sayılı yazısı ile 25/10/2017 gün ve 2017/7 sayılı İçişleri Bakanlığı Genelgesi'nde yer alan ve şehir içinde yolcu taşımacılığı yapan, taksi otobüs, minibüs cinsi araçlara

T.C.
İZMİR
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
YEDİNCİ İDARİ DAVA DAİRESİ

ESAS NO : 2019/1311

KARAR NO : 2019/1304

takılacak olan kayıt cihazlarının standartlarının belirlendiği, anılan genelgenin yayımlandığı tarihten itibaren geçerli olacak şekilde belirlenen standarttaki cihazların araçlara takılması ve araçta bulunacak mobil NVR cihazının en az 30 gün süreyle kayıt yapması yönünde UKOME kararlarının revize edilmesi gerektiği yönündeki talimatı uyarınca davalı idarece, taksi, minübüs ve otobüs cinsi taşıma hizmeti veren araçlara dış ve iç kamera takılmasına ilişkin teknik şartnamenin kabulüne ilişkin 08/08/2018 gün ve 2018/649 sayılı UKOME kararının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Taksi, minübüs ve otobüs cinsi taşıma hizmeti veren araçlara dış ve iç kamera takılmasına dair teknik şartnamenin kabul edilmesine ilişkin dava konusu işlemle, söz konusu araçlara, Emniyet Genel Müdürlüğünün 30/10/2018 gün ve 17689/9520 sayılı yazısı ile 25/10/2017 gün ve 2017/7 sayılı İçişleri Bakanlığı Genelgesinde zikredilen kamera kayıt sisteminin takılmasının bir zorunluluk haline getirildiği açık olup, davacı tarafın iddiaları da göz önüne alındığında, uyuşmazlığın özünün, teknik şartnamenin hukuka uygunluğuna ilişkin olmadığı, söz konusu araçlara Bakanlık Genelgesinde belirtilen kamera sisteminin mevcut yasal düzenlemeler uyarınca idari işlemle takılmasına karar verilip verilemeyeceğine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

Şehir içi toplu taşıma ve ulaşım hizmetinin verilmesi yönünde yetkilendirilmiş ve sadece bu anlamda trafik güvenliğini ve dolayısıyla genel güvenliği tehlikeye düşürmemesi yönünde düzenleme yapma sorumluluğu olan idarenin, lisanslarını ve ruhsatlarını vermek üzere yetkili olduğu şehir içi taşıma hizmeti veren araçların adli olayların ve terör olaylarının araştırılması için uygun ekipmanla donatılmasını sağlamak üzere şartlar koyabilmesi için, bu şart kamu düzeni ve asayişin tesisi için olumlu olsa dahi, kişilerin hakları ve özgürlüklerinin ihlal edilme tehlikesini barındırmaması gerektiği, eğer kamu düzeni ve asayişin sağlanması birtakım özgürlükler aleyhine olacaksa bu sınırlamanın da ancak yukarıda hükmü verildiği üzere Anayasanın 13.maddesindeki şartlar ve koşullarla ve ancak kanunla yapılabileceği açıktır.

Özel hayat ve kamusal hayat arasındaki sınırın kesin bir sınırla belirlenemeyeceği, kişilerin özel ve mahrem hayatlarının kamusal alana da taşacak şekilde devam ettiği, şehir hayatına katılan kişilerin özel ilişkilerinin toplu alanlarda da süreceği, özel hayatın sadece mahrem alan olarak anlaşılmasının mümkün olmadığı, bu itibarla kişilerin kamusal hayatın içinde hala özel hayatlarının devam ettiği ve hayatın olağan akışına aykırı olmamak kaydıyla kişinin mahreminde olan biten gibi korunması gerektiği, kişiye tercih yapma fırsatı verilmeksizin kapalı bir alanda sesinin ve görüntüsünün sürekli kayıt altına alınmasının ve görüntüsü ve sesiyle suç şüphesi oluşturan bir eylemde bulunup bulunmadığına ilişkin olarak sürekli tehdit altında bırakılmasının ve izlenmesinin ve denetlenmesinin özel hayatı ilgilendirdiği ve kişilerin hareketlerinde sadece kamusal hayatta bulunmanın ötesinde kendini engelleme yükümlülüğü altına sokacağı açıktır.

Bu durumda; taksi araçlarına konulacak ses ve görüntü kaydı alan kamera sistemlerinin, taşıma hizmeti veren ve alan kişilerin özel hayatlarına müdahale içerdiği, bu müdahale suç ve terör olaylarını engellemek ve takip edip araştırmak için olsa da bu müdahalenin ancak Anayasanın 13. maddesindeki şartları sağlayacak bir Kanun hükmü ile yapılabileceği, UKOME Kurulu'nun asayişin ve adli olayların araştırılması üzere toplu taşıma

T.C.
İZMİR
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
YEDİNCİ İDARİ DAVA DAİRESİ

ESAS NO : 2019/1311

KARAR NO : 2019/1304

sistemi dizayn etmek gibi bir yükümlülüğü ve yetkisinin bulunmadığı, eğer bu meşru amaca göre olsa dahi düzenleme getirebilmesi için ise özel hayata müdahale niteliğini taşıyan düzenlemeyi yapma yetkisinin açıkça davalı idareye ve UKOME Kurulu'na verilmiş olması gerektiği, Bakanlık yazısı ile amaç ne olursa olsun böyle bir yetki yaratılmasının mümkün olmadığı sonucuna varıldığından, mevcut durumda davalı idarenin yetkilendirilmediği bir konuda Anayasal temel hakkı ihlal edecek şekilde düzenleme yapılmasına ilişkin işlemde hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; **davacının istinaf başvurusunun kabulüne**, İzmir 5. İdare Mahkemesi'nin 18/07/2019 gün ve E:2018/1163, K:2019/855 sayılı kararının **kaldırılmasına**, **dava konusu işlemin iptaline**, davacı tarafından yapılan ve aşağıda dökümü gösterilen 586,50-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, müdahil davalı tarafından yapılan ve aşağıda dökümü gösterilen 76,70-TL yargılama giderinin müdahil üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan miktarın istem bulunmadığı takdirde hükmün kesinleşmesinden sonra mahkemesince aidyetlerine göre yatırımlara iadesine, 2577 sayılı Yasanın 45. maddesinin 6. fıkrası kapsamında bulunmayan karara karşı tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde **Danıştay'da temyiz yolu açık olmak üzere**, 11/12/2019 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan
AHMET ERKAL
KOCADAĞ
33829

Üye
ERKİN GÜLSEVEN
107210

Üye
ARDA KARA
124799

YARGILAMA GİDERLERİ

(DAVACI) :

Başvurma Harcı	: 35,90 TL
Karar Harcı	: 35,90 TL
Y.D. Harcı	: 59,10 TL
Y.D. İtiraz Harcı	: 98,10 TL
İstinaf Başvurma Harcı	:121,30 TL
Posta Gideri	:236,20 TL
TOPLAM	:586,50 TL

YARGILAMA GİDERLERİ

(MÜDAHİL DAVALI) :

Başvurma Harcı	: 35,90 TL
Vekalet Harcı	: 5,20 TL
Posta Gideri	: 35,60 TL
TOPLAM	:76,70 TL

A/K-12/12/2019

